

CRAJ

COMISSIÓ DE RELACIONS AMB
L'ADMINISTRACIÓ I LA JUSTÍCIA
ADVOCACIA BARCELONA

Ciutat de la Justícia

Món Jurídic 347. Espai CRAJ

JUNY - JULIOL 2023

Jutjats de
l'Hospitalet

L'atenció al públic i els professionals a les oficines judicials

“Als llindars del segle XXI la societat espanyola demana amb urgència una Justícia més oberta que sigui capaç de donar servei als ciutadans amb més agilitat, qualitat i eficàcia”. Així arrenca el preàmbul de la Carta de Drets dels Ciutadans davant de la Justícia, una Proposició no de Llei que va ser aprovada pel Ple del Congrés dels Diputats, per unanimitat de tots els grups parlamentaris, el 16 d'abril del 2002.

La Carta es va configurar com una de les prioritats del Pacte d'Estat per a la Reforma de la Justícia. I, malgrat que aquest va ser subscrit ja fa més de dues dècades, les incidències que diàriament es produeixen als Jutjats i Tribunals, i la situació actual de l'Administració de Justícia en general (amb un nou Pla de Justícia a l'horitzó i diverses reformes de calat pendents), fan convenient recordar els principis i els drets que s'hi recullen.

Transparència, informació i atenció adequada són alguns dels principals eixos sobre els quals es desenvolupa la Carta esmentada, i que resulten coherents, fins i tot en molts aspectes d'una forma necessàriament instrumental, amb la tan proclamada tutela judicial efectiva. En aquest sentit, la Carta ens recorda en diversos punts el dret (que també es recull a l'art. 140 LEC) que té la ciutadania de conèixer el contingut i l'estat dels processos en què tingui un interès legítim. Especialment quan un és part en el procediment. En aquest sentit, la Justícia, com qualsevol servei que es presta des de l'Administració pública, ha de ser atenta amb els ciutadans i les ciutadanes. I per això, al punt 14 de la Carta, es recull el *“dret a ser atès personalment pel Jutge o el Secretari Judicial respecte a qualsevol incidència relacionada amb el funcionament de l'òrgan judicial”.*

A més, a l'apartat 38 de la Carta fa referència el dret de la persona usuària d'obtenir dels professionals de l'Advocacia i de la Procura, *“informació precisa i detallada sobre l'estat del procediment i de les resolucions que es dictin”.* Això, en molts casos, només es pot aconseguir parlant amb el Jutjat. De fet, es tracta d'una mostra del respecte i de la responsabilitat que de forma recíproca tenim tots els que prestem un servei en el marc de l'Administració de Justícia.

Per als que ho fan des de la funció pública, cal recordar que en els règims disciplinaris respectius se sanciona la desatenció o desconsideració amb la resta de prestadors i usuaris que participen de l'Administració de Justícia. Així, l'art. 419.2 LOPJ tipifica com a falta lleu, de jutges i magistrats, *“la desatenció o desconsideració amb iguals o inferiors en l'ordre jeràrquic, amb els ciutadans, els membres del Ministeri Fiscal, metges forenses, advocats i procuradors, graduats socials, amb els secretaris o la resta de personal que presti serveis a l'Oficina judicial, o amb els funcionaris de la Policia Judicial”.* Conducta que pot ser sancionada amb una advertència, amb una multa de fins a 500 euros o amb totes dues, ex art. 420.2 LOPJ. En termes semblants es refereix l'art. 64.2 de la Llei 50/1981, del 30 de desembre, per la qual es regula l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal.

Pel que fa al règim disciplinari dels qui ostenten la direcció de l'Oficina Judicial, l'art. 454.4 LOPJ estableix que els LAJ *“facilitaran a les parts interessades i a tots aquells que manifestin i justifiquin un interès legítim i directe, la informació que sol·li-*

L'atenció al públic i els professionals a les oficines judicials

citin sobre l'estat de les actuacions judicials no declarades secretes ni reservades". Així mateix, l'art. 468 bis estableix com a sancionable, en diferent graduació en funció de la gravetat de la conducta, "la desatenció o l'incompliment reiterats de les funcions inherents al lloc de treball o funcions encomanades", així com "la manca de consideració amb els superiors, iguals o subordinats, així com amb els professionals o ciutadans".

I, en relació amb els cossos de funcionaris al Servei de l'Administració de Justícia, a la lletra i) de l'art. 497 LOPJ s'estableix l'obligació de "tractar amb atenció i respecte els ciutadans"; i a la lletra l) es disposa l'obligació de "tractar amb correcció i consideració els superiors jeràrquics, companys i subordinats, així com Advocats, Procuradors i Graduats Socials".

D'altra banda, el Reglament 1/2005, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials, aprovat pel Ple del CGPJ en Acord de 15 de setembre de 2005, regula al capítol III les qüestions relatives a "l'audiència pública, l'horari dels jutges i magistrats, i els assenyalaments". I, pel que aquí interessa, a l'art. 10.2 es pot llegir: "també durant aquest horari (referit a l'audiència pública, ex art. 186 LOPJ) es desenvoluparà el despatx ordinari dels assumptes, l'atenció als professionals i al públic que sol·licitin ser rebuts pel Jutge, pel President del Tribunal o pel Secretari Judicial, llevat que es denega motivadament la sol·licitud, i els altres actes que assenyalen la Llei i aquest Reglament".

Finalment, a l'art. 4 de la Resolució de 5 de desembre de 1996, de la Secretaria d'Estat de Justícia, per la qual es dicten instruccions sobre jornada i horaris a l'àmbit de l'Administració de Justícia, es fa referència, precisament, a un horari d'atenció al públic i als professionals a les Secretaries i Oficines Judicials. Per tant, un cop sol·licitada, el Jutge o el LAJ (en funció del tema a tractar) haurien de rebre els professionals i el públic que ho demanin, o fonamentar les raons per les quals deneguen la visita. Al capdavant, a més d'una obligació legal, l'atenció permetria no caure en allò que contràriament es defineix per la RAE com a "descortesia, manca d'urbanitat o respecte". Una cosa per la qual des del Col·legi i des de la CRAJ advoquem en interès dels professionals i de la ciutadania en general.

